

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/22-01/20
URBROJ: 613-01-03-4-23-11
Zagreb, 6. ožujka 2023.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Hrvatski geološki
institut, Zagreb
za 2021.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O INSTITUTU	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje i izvršenje plana	7
	Financijski izvještaji	7
	Javna nabava	18
III.	REVIZIJA ZA 2021.	20
	Ciljevi i područja revizije	20
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	20
	Metode i postupci revizije	21
	Nalaz za 2021.	22
	Provedba naloga i preporuka	32

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatskog geološkog instituta, Zagreb (dalje u tekstu: Institut) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Instituta sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Instituta za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Prihodi iz državnog proračuna ostvareni u iznosu od 21.151.241,00 kn u cijelosti su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani na računu Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda poslovanja. Od navedenih, prihodi u iznosu od 443.266,00 kn ostvareni su za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine te ih je trebalo evidentirati na propisanom računu Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine.

Navedeno je utjecalo na strukturu iskazanih prihoda iz državnog proračuna.

U poslovnim knjigama nije evidentirano i u financijskim izvještajima iskazano potraživanje za oročena sredstva u poslovnoj banci u stečaju u iznosu od 3.391.792,00 kn. Navedeno potraživanje priznato je na I. ispitnom ročištu održanom u prosincu 1999. te je Institut u V. višem isplatnom redu vjerovnika. Do vremena obavljanja revizije (siječanj 2023.) stečajni postupak nije okončan.

U ožujku 2020. Upravno vijeće imenovalo je Povjerenstvo za provođenje revizije fonda Knjižnice, koje je od 13. svibnja 2020. do 15. kolovoza 2021. obavilo reviziju fonda knjižnice Instituta. Prema Zapisniku Povjerenstva, u knjizi inventara Knjižnice uvedeno je 4 436 svezaka knjiga i 27 745 sveščića časopisa, ukupno 32 181 jedinica, a za otpis su predložena ukupno 4 303 sveščića časopisa. Do vremena obavljanja revizije (siječanj 2023.) otpis knjižnične građe nije proveden u cijelosti. Institut je nabavu knjiga u 2021. i u prethodnim godinama evidentirao u okviru materijalnih rashoda umjesto u okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine te zbog toga njihova vrijednost nije u poslovnim knjigama evidentirana u okviru dugotrajne imovine. Navedeno je utjecalo na strukturu rashoda te na manje iskazanu vrijednost imovine i vlastitih izvora u financijskim izvještajima. (točka 3. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje instituta za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljeno je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Instituta

Institut je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji.

Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O INSTITUTU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Institut je javna ustanova koja obavlja znanstvenu djelatnost u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 60/15 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 131/17) koji je bio na snazi do 21. listopada 2022. te Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (Narodne novine 119/22) koji je na snazi od 22. listopada 2022. Osnivač Instituta je Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obnaša Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

Institut je znanstvenoistraživačka ustanova koja je 1909. utemeljena kao Geologijsko povjerenstvo za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju. Tijekom svog postojanja mijenjao je naziv i sjedište. Na temelju Zakona o znanstvenoistraživačkoj djelatnosti (Narodne novine 14/86, 40/90 i 9/91) Institut je 1992. upisan u Registar znanstvenoistraživačkih organizacija i jedinica kao radna znanstvenoistraživačka organizacija – Institut za geološka istraživanja (IGI), a 1997. prestao je njegov status državnog instituta te postaje jedan od 25 javnih znanstvenih instituta u Republici Hrvatskoj. Institut ima status javne ustanove, upisan je u sudski registar ustanova Trgovačkog suda u Zagrebu i Upisnik znanstvenoistraživačkih pravnih osoba Ministarstva znanosti i obrazovanja. Sjedište Instituta je Milana Sachsa 2, Zagreb.

Prema Statutu iz kolovoza 2014. te dopuni Statuta iz studenoga 2020., osnovne djelatnosti Instituta su znanstvena istraživanja u području prirodnih znanosti (polje geologija), iz područja tehničkih znanosti (polje rudarstvo i nafta) i geološko inženjerstvo. Druge poslovne djelatnosti Instituta su istraživanje, izrada i izdavanje osnovnih geoloških karata, zajedno s pripadajućim tumačima; temeljna i primijenjena geološka istraživanja; prikupljanje, valorizacija, pohrana i distribucija svih vrsta geoloških podataka; istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim, tehničkim i tehnološkim znanostima; tehničko ispitivanje i analiza; izdavanje knjiga; izdavanje časopisa i periodičnih publikacija; djelatnost knjižnice i arhiva; stručni poslovi zaštite okoliša; istraživanje mineralnih sirovina; izrada dokumentacije o rezervama mineralnih sirovina; uzimanje uzoraka i ispitivanja voda; izvođenja rudarskih istražnih radova; hidrogeološka istraživanja; geofizička istraživanja; inženjerskogeološka istraživanja; geološka istraživanja podmorja te snimanje iz zraka.

Unutarnje ustrojstvo Instituta uređeno je Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu iz kolovoza 1997. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu za obavljanje djelatnosti ustrojeni su Ured ravnatelja, zavodi (Zavod za geologiju, Zavod za hidrogeologiju i inženjersku geologiju, Zavod za mineralne sirovine), Geološka služba (Jedinica za praćenje i evidenciju geoloških istraživanja, arhiva Instituta i Biblioteka) i Stručne službe (Tajništvo, Jedinica za financije i računovodstvo i Jedinica za opće poslove). Zavodi su ustrojstvene jedinice koje se sastoje od jedinica. Jedinice čine znanstvenici, istraživači, znanstveni novaci, stručni suradnici i tehničari koji rade na srodnoj problematici i koji zajednički koriste prostor i opremu. Jedinicama upravljaju voditelji koje imenuje ravnatelj. Institut ima i Geološki laboratorij koji je u funkciji geoloških istraživanja.

Tijela Instituta su: Upravno vijeće, ravnatelj, Znanstveno vijeće, predstojnici zavoda/predstojnik Geološke službe, Kolegij Instituta i zavodska vijeća.

Institutom upravlja Upravno vijeće sastavljeno od pet članova, od kojih tri člana imenuje osnivač, jednog člana bira Znanstveno vijeće Instituta, a jednog imenuje Radničko vijeće.

Upravno Vijeće Instituta donosi Statut, vodi razvojnu, financijsku i poslovnu politiku Instituta, imenuje i razrješuje ravnatelja Instituta, odlučuje o raspolaganju imovinom veće vrijednosti, donosi godišnji program rada, donosi proračun na temelju prethodne suglasnosti ministra i odlučuje o svim pitanjima koja nisu stavljena u nadležnost drugih tijela. Upravno vijeće ima predsjednika kojeg imenuje ministar znanosti i obrazovanja.

Znanstveno vijeće provodi znanstvenu politiku Instituta. Čine ga znanstvenici i predstavnici osoba izabranih na suradnička radna mjesta, a tijekom 2021. imalo je 37 članova.

Ravnatelj je čelnik i voditelj Instituta. Organizira, vodi rad i poslovanje Instituta, izvršava odluke Upravnog vijeća, predlaže proračun, podnosi Upravnom vijeću izvješće o poslovanju Instituta, odlučuje o zasnivanju i prestanku radnog odnosa zaposlenih u skladu sa zakonom te obavlja druge poslove iz svog djelokruga.

Skreće se pozornost da je Institut obvezan uskladiti Statut i akte o unutarnjem ustrojstvu na koje prethodno daje suglasnost nadležno ministarstvo tijekom 2023. (usklađenje Statuta i drugih općih akata u roku od šest mjeseci, a unutarnji ustroj i tijela Instituta u roku od jedne godine) s odredbama Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, koji je stupio na snagu 22. listopada 2022.

Početakom 2021. Institut je imao 119 zaposlenika, a koncem 2021. imao je 118 zaposlenika.

Zakonski predstavnik Instituta od 18. srpnja 2017. i u vrijeme obavljanja revizije (listopad 2022.) je ravnatelj dr. sc. Slobodan Miko, dipl. ing.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18) te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Prema odredbama članaka 5. i 6. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, svrha sustava unutarnjih kontrola je poboljšanje upravljanja radi postizanja općih ciljeva, kao što su obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, planovima, programima i postupcima, zaštita sredstava od gubitaka uzrokovanim lošim upravljanjem, neopravdanim trošenjem i korištenjem te zaštita od drugih oblika nepravilnosti, jačanje odgovornosti za uspješno ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola obuhvaća sve poslovne procese koji vode ostvarenju poslovnih ciljeva, a uspostavlja se u svim ustrojstvenim jedinicama koje u skladu s danim ovlastima i odgovornostima ostvaruju te ciljeve.

Izjavom o fiskalnoj odgovornosti, odgovorna osoba institucije, čelnik, na godišnjoj razini izvještava o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola. Izjavom o fiskalnoj odgovornosti za 2021. (Obrazac 1a) iz veljače 2022., na temelju popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti te raspoloživih informacija, ravnatelj je potvrdio zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u okviru proračunom odnosno financijskim planom utvrđenih sredstava.

Prema odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, Institut nije dužan osnovati unutarnju reviziju. Ministarstvo znanosti i obrazovanja, kao nadležno ministarstvo, obavlja poslova unutarnje revizije u institucijama iz svoje nadležnosti, osim u institucijama koje su unutarnju reviziju uspostavile u skladu s odredbama navedenog Pravilnika. Nadležno ministarstvo nije u 2021., kao ni u prošlim godinama obavljalo poslove unutarnje revizije u Institutu.

Odredbom članka 12. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, propisano je da odgovorna osoba institucije treba uspostaviti upravljanje rizicima kao cjeloviti proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika u odnosu na poslovne ciljeve te poduzimanja potrebnih mjera radi smanjenja rizika.

Odredbom članka 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru propisano je da odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva. Institut je, između ostalog, donio sljedeće odluke, upute i procedure: Pravilnik o radu Hrvatskog geološkog instituta i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu Hrvatskog geološkog instituta, Pravilnik o korištenju službenih automobila i osobnih automobila radnika u službene svrhe, Pravilnik o stjecanju, korištenju i raspodjeli prihoda Instituta, Pravilnik o nagradama i priznanjima Hrvatskog geološkog instituta, Proceduru upravljanja i raspolaganja nekretninama Hrvatskog geološkog instituta, Proceduru blagajničkog poslovanja, Proceduru sklapanja ugovornih obveza, Pravilnik o korištenju elektroničke pošte, Pravilnik o korištenju lozinki, Pravilnik o prihvatljivom korištenju računalne opreme, Pravilnik o radu knjižnice Hrvatskog geološkog instituta te Pravilnik o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanju povjerljive osobe Hrvatskog geološkog instituta. U listopadu 2019. Institut je donio Proceduru sklapanja ugovornih obveza, kojom je propisana procedura stvaranja ugovornih obveza, odnosno nabava roba, radova i usluga, javna nabava, odnosno izvršenje usluga te druge ugovorne obveze koje su potrebne za redovan rad Instituta.

Institut je postupio prema odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22) te je na mrežnim stranicama Instituta objavio zakone i propise koji se odnose na pravni okvir djelovanja Instituta, strateški plan, izvješća o radu Znanstvenog vijeća, godišnja izvješća o radu, financijske izvještaje i druge dokumente koji se odnose na rad Instituta.

Prema odredbama članka 60., stavka 2. Zakona o pravu na pristup informacijama tijela javne vlasti dužna su Povjereniku za informiranje dostaviti Izvješće o provedbi navedenog Zakona za prethodnu godinu najkasnije do 31. siječnja tekuće godine. Institut je sastavio Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2021. te je navedeno izvješće dostavio u zakonskom roku.

U prosincu 2021. Institut je donio Pravilnik o načinu i djelokrugu rada Etičkog povjerenstva Hrvatskog geološkog instituta, kojim se uređuje način i djelokrug rada Etičkog povjerenstva Instituta. U siječnju 2022. Znanstveno vijeće Instituta donijelo je Odluku o imenovanju Etičkog povjerenstva. Pravilnik o načinu i djelokrugu rada Etičkog povjerenstva Instituta objavljen je na mrežnim stranicama Instituta.

Planiranje i izvršenje plana

Financijskim planom Instituta za 2021., iz prosinca 2020., planirani su ukupni prihodi i rashodi u iznosu od 29.027.247,00 kn. Financijski plan usvojilo je Upravno vijeće Instituta i odobrilo nadležno ministarstvo.

Izvori financiranja su opći prihodi i primici u iznosu od 19.736.549,00 kn, prihodi od pomoći u iznosu od 5.683.868,00 kn (ostale pomoći u iznosu od 3.500.068,00 kn i pomoći EU u iznosu od 2.183.800,00 kn), vlastiti prihodi u iznosu od 2.805.000,00 kn te prihodi za posebne namjene u iznosu od 801.830,00 kn.

Vrijednosno značajnije planirana su sredstva za provedbu aktivnosti: Redovna djelatnost javnih instituta u iznosu od 16.862.773,00 kn, EU projekti javnih instituta (iz evidencijskih prihoda) u iznosu od 5.578.868,00 kn, Redovna djelatnost javnih instituta iz ostalih izvora u iznosu od 3.606.830,00 kn te Programsko financiranje javnih znanstvenih instituta u iznosu od 2.450.001,00 kn.

Prema vrstama rashoda, planirani su rashodi za zaposlene u iznosu od 18.875.726,00 kn, materijalni rashodi u iznosu od 6.788.435,00 kn, rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 2.031.789,00 kn, pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračun u iznosu od 1.232.305,00 kn, naknade građanima i kućanstvima u iznosu od 70.000,00 kn te financijski rashodi u iznosu od 28.992,00 kn.

Prihodi su ostvareni u iznosu od 38.656.906,00 kn, što je 9.629.659,00 kn ili 33,2 % više od planiranog iznosa. Vrijednosno značajnije više od plana izvršene su pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna koje su planirane u iznosu od 5.683.868,00 kn, a izvršene su u iznosu od 12.252.857,00 kn, što je 6.568.989,00 kn ili 115,6 % više od planiranih. Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada više su izvršeni za 2.178.501,00 kn ili 271,7 %.

Rashodi su izvršeni u iznosu od 36.371.103,00 kn, što je 7.343.856,00 kn ili 25,3 % više od planiranog iznosa. Vrijednosno značajnije više od plana izvršeni su rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna koji su planirani u iznosu od 1.232.305,00 kn, a izvršeni u iznosu od 4.401.689,00 kn, što je 3.169.384,00 kn ili 257,2 % više od plana. Rashodi za zaposlene više su izvršeni za 1.619.129,00 kn ili 8,6 %, rashodi za nabavu nefinancijske imovine više su izvršeni za 1.276.834,00 kn ili 62,8 %, a materijalni rashodi više su izvršeni za 1.162.706,00 kn ili 17,1 % u odnosu na plan.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2022. i 2023. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2022. u iznosu od 29.571.763,00 kn te za 2023. u iznosu od 24.882.422,00 kn.

Financijski izvještaji

Institut vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o приходima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Financijskoj agenciji u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Instituta.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 38.656.906,00 kn, što je 5.174.371,00 kn ili 15,5 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	6.523.327,00	12.252.857,00	187,8
2.	Prihodi od imovine	36.991,00	5.065,00	13,7
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	1.646.196,00	2.980.331,00	181,0
4.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	4.665.609,00	2.256.529,00	48,4
5.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	20.575.000,00	21.151.241,00	102,8
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	6.417,00	9.548,00	148,8
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	28.995,00	1.335,00	4,6
	Ukupni prihodi	33.482.535,00	38.656.906,00	115,5

Vrijednosno najznačajnije ostvareni su prihodi iz nadležnog proračuna u iznosu od 21.151.241,00 kn, koji čine 54,7 % ukupnih prihoda. Značajne su pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 12.252.857,00 kn, koje čine 31,7 % ukupnih prihoda. U odnosu na prošlu godinu vrijednosno najznačajnije povećane su pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna koje su ostvarene više za 5.729.530,00 kn ili 87,8 %. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na promjene u računovodstvenom evidentiranju primljenih sredstava EU pomoći prema uputi Evidentiranje ostvarenih sredstava pomoći od institucija i tijela EU i pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava u 2021. godini sukladno izmjenama i dopunama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koju je Ministarstvo financija donijelo 12. veljače 2021. Primljena sredstva koja je Institut s 31. prosinca 2020. imao evidentirana kao predujam na osnovnom računu 23957 Obveze za EU predujmove 2. siječnja 2021. je priznao kao prihod u iznosu od 4.112.001,00 kn.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna odnose se na pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU u iznosu od 10.006.667,00 kn i prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna u iznosu od 2.246.190,00 kn.

U okviru pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU ostvarenih u iznosu od 10.006.667,00 kn vrijednosno najznačajnija sredstva u iznosu od 5.146.558,00 kn doznačena su za provedbu projekta boDEREC-Central Europe koji se provodi u okviru programa Interreg Central Europe i financira se sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj (ERDF). U okviru programa Interreg Central Europe 2014. – 2020., prioritetne osi 3.

Suradnja u području prirodnih i kulturnih resursa za održivi rast u Središnjoj Europi, odobreno je sufinanciranje projekta boDEREC-CE (Board for Detection and Assessment of Pharmaceutical Drug Residues in Drinking Water – Capacity Building for Water Management in Central Europe) u vrijednosti od 2.328.141,00 EUR, od čega EU sufinancira do 85,0 %. Trajanje projekta je od 1. travnja 2019. do 31. ožujka 2022. tijekom kojeg će suradnju ostvariti 12 partnera iz sedam država Europske unije (Austrija, Češka, Italija, Njemačka, Poljska, Slovenija i Hrvatska). Institut (Zavod za hidrogeologiju i inženjersku geologiju) je vodeći partner na projektu, dok Vodovod i kanalizacija d.o.o. Split sudjeluje kao projektni partner. Ostvarenim prihodima navedenog projekta u 2021. financirani su rashodi u iznosu od 4.881.048,00 kn, od čega se vrijednosno najznačajniji iznos odnosi na sredstva doznačena partnerima na projektu u iznosu od 4.045.352,00 kn.

Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna ostvareni su u iznosu od 2.246.190,00 kn i najvećim dijelom u iznosu od 2.040.473,00 kn odnose se na tekuće prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava.

Vrijednosno značajniji tekući prijenosi između proračunskih korisnika temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 1.299.403,00 kn odnose se na projekt RESPONSa u okviru 2. poziva EU programa Interreg IPA CBC Hrvatska-Bosna i Hercegovina-Crna Gora 2014. – 2020. Institut je vodeći partner, a kao projektni partneri u projekt uključeni su Rudarsko geološko građevinski fakultet iz Tuzle i JU Zavod za geološka istraživanja iz Podgorice. Trajanje projekta je od 1. listopada 2020. do 31. ožujka 2023. Ukupan proračun iznosi 935.168,00 EUR, od čega EU sufinancira 794.893,00 EUR ili 85,0 %, a projektni partneri 140.275,00 EUR ili 15,0 %. Prekogranična suradnja uključuje zajednički rad svih projektnih partnera na uspostavi sustava ranog upozoravanja od pojava klizišta i bujičnih poplava, koje u naseljenim područjima predstavljaju direktnu prijetnju za stanovništvo i njihovu imovinu. U okviru projekta RESPONSa u fokusu su istraživanja vezana za praćenje klizišta korištenjem metoda daljinskih istraživanja i praćenje meteoroloških uvjeta te određivanje graničnih vrijednosti pokretača kod kojih dolazi do aktiviranja štetnog događaja. Aktivno sudjelovanje ključnih dionika (predstavnik lokalne zajednice, civilne zaštite, meteoroloških službi) omogućit će procjenu kapaciteta lokalne zajednice i izradu operativnih procesa za različite geohazardne scenarije. Njihovim objedinjavanjem u zajednički sustav, u slučaju pojave rizičnog događaja, lokalna zajednica moći će valjano i pravodobno odgovoriti. Za pilot područja za koja će se izraditi struktura sustava ranog upozoravanja odabrani su Grad Kutina (Hrvatska), Grad Tuzla i Brčko (Bosna i Hercegovina) te Općina Budva (Crna Gora).

Vrijednosno najznačajniji rashodi po navedenom projektu u 2021. odnose se na nabavu instrumenata, uređaja i strojeva u iznosu od 1.024.277,00 kn.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 5.065,00 kn i odnose se na prihode od pozitivnih tečajnih razlika u iznosu od 3.442,00 kn te druge prihode od imovine (kamate na oročena sredstva i depozite po viđenju te ostale prihode od nefinancijske imovine) u iznosu od 1.623,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 2.980.331,00 kn i odnose se na prihode od Hrvatske zaklade za znanost (dalje u tekstu: HRZZ). Ostvareni su za financiranje pet znanstvenih projekata na temelju zaključenih ugovora o dodjeli sredstava u iznosu od 1.927.185,00 kn te za plaće i druga materijalna prava u iznosu od 1.053.146,00 kn za sedam mladih istraživača, na temelju zaključenih ugovora o radu i dodatka ugovora o radu na određeno vrijeme između Instituta i mladih istraživača u vezi s provedbom projekata koje financira HRZZ.

Sredstva HRZZ-a dodijeljena su za sljedeće projekte: Porijeklo i taloženje sedimenata u vrijeme kasno kvartarnih promjena morske razine: Sustav rijeke Krke i Srednjojadranske kotline (QMAD) u iznosu od 550.788,00 kn, Sustav Multidisciplinarni pristup izradi konceptualnih modela hidrotermalnih sustava (HyTheC) u iznosu od 546.641,00 kn, Vulkanološko – sedimentne sukcesije sjeverozapadne Hrvatske i njihova uloga u razumijevanju geodinamike Paleotetisa tijekom srednjeg trijasa (GOST) u iznosu od 315.787,00 kn, Miocenska sin-riftna evolucija Sjevernohrvatskog bazena (Karpatsko Panonska regija): „multi-proxy” pristup, korelacija i integriranje sedimentnog i vulkanskog zapisa (PYROSKA) u iznosu od 259.969,00 kn te Nagle klimatske promjene – Dokazi iz kvartarnih sedimentoloških zapisa u Hrvatskoj (ACCENT) u iznosu od 254.000,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija ostvareni su u iznosu od 2.256.529,00 kn. U odnosu na 2020. prihodi su manje ostvareni za 2.409.080,00 kn ili 51,6 %, najvećim dijelom zbog pada poslovnih aktivnosti uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19. Odnose se na prihode od pruženih usluga u iznosu od 2.167.895,00 kn i tekuće donacije u iznosu od 88.634,00 kn. Prihodi od pruženih usluga ostvareni su na temelju zaključenih ugovora, narudžbenica te ispostavljenih računa.

Vrijednosno najznačajniji prihodi ostvareni su na temelju dva ugovora koji je zaključila Zajednica ponuditelja (koju čini Institut) s Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja za obavljanje usluge kartiranja obalnih i pridnenih morskih staništa u obalnom moru Republike Hrvatske i pridnenih morskih staništa u hrvatskom epikontinentalnom pojasu u sklopu OPKK projekta Kartiranje obalnih i pridnenih morskih staništa na području Jadranskog mora pod nacionalnom jurisdikcijom – Grupa 1: Usluga kartiranja područja obalnog mora i Grupa 2: Usluga kartiranja područja epikontinentalnog pojasa. Na temelju navedenih ugovora Institut je u 2021. ostvario prihode u iznosu od 822.875,00 kn. Prihodi na tržištu ostvareni su i za pružanje usluge provođenja vodoistražnih radova kojima će se utvrditi mogućnost zahvaćanja podzemne vode iz špilje Golubinka za potrebe javne vodoopskrbe u iznosu od 103.938,00 kn, izradu Elaborata o geomehaničkim uvjetima sanacije kamenoloma na eksploatacijskom polju Klis-Kosa – inženjerskogeološki istražni radovi u iznosu od 62.500,00 kn.

Institut je u studenome 2003. donio Pravilnik o stjecanju, korištenju i raspodjeli prihoda Instituta. Pravilnikom je propisano da Institut može ugovarati programe, projekte, ekspertize i druge poslove u skladu sa Statutom Instituta te da se ti poslovi smatraju osnovnim poslovima vlastite djelatnosti. Navedeni prihodi raspoređuju se na način da 10,0 % pripada Institutu za unaprjeđenje djelatnosti Instituta (nabavu opreme, investicije ili investicijsko održavanje), 5,0 % za unaprjeđenje rada zavoda, odnosno laboratorija (za nabavu opreme, investicije ili investicijsko održavanje), 10,0 % za pokriće dijela troškova poslovanja Instituta (troškovi hladnog pogona, održavanje, povećanje plaća zaposlenika), 5,0 % za pokriće dijela troškova poslovanja zavoda, odnosno laboratorija (troškovi hladnog pogona, održavanje, za povećanje plaća zaposlenika koji izravno ne sudjeluju u radu na projektu), 70,0 % sredstava koristi se za izvođenje projekata, plaćanje sudionika na projektu, putovanja, plaćanje kotizacija i objavljivanje radova. Vlastiti prihodi su najvećim dijelom utrošeni za financiranje materijalnih rashoda u iznosu od 1.946.571,00 kn.

Tekuće donacije u iznosu od 88.634,00 kn odnose se na tekuće donacije od trgovačkih društava u iznosu od 84.634,00 kn i tekuće donacije od neprofitnih organizacija u iznosu od 4.000,00 kn.

Donacije od trgovačkih društava odnose se na EU projekt Razvoj IT platforme za upravljanje rizicima od poplava i ublažavanje štetnih posljedica po okoliš – GDi Ensemble FloodSmart. Institut je partner na navedenom projektu u okviru natječaja Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja „Povećanje razvoja novih proizvoda i usluga koji proizlaze iz aktivnosti istraživanja i razvoja (IRI)”. Institut je kao partner obavezan osigurati sredstva za provedbu projekta u iznosu od 348.511,00 kn kroz trošak plaća zaposlenih koji primaju plaću iz državnog proračuna, koji je sukladno Odluci o financiranju od 25. kolovoza 2011. te Uputama za prijavitelje prihvatljiv trošak.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza ostvareni su u iznosu od 21.151.241,00 kn iz općih prihoda i primitaka za financiranje rashoda poslovanja. Doznačeni su za financiranje rashoda za zaposlene u iznosu od 17.947.601,00 kn (od čega se na plaće odnosi 17.440.709,00 kn), programsko financiranje znanstvene djelatnosti u iznosu od 2.045.178,00 kn, naknade troškova prijevoza u iznosu od 723.944,00 kn, financiranje redovne djelatnosti Geološke službe Republike Hrvatske u iznosu od 385.691,00 kn te financiranje drugih rashoda u iznosu od 48.827,00 kn.

Prihodi za programsko financiranje znanstvene djelatnosti u iznosu od 2.045.178,00 kn ostvareni su na temelju odluka o isplati financijskih sredstava za programsko financiranje na javnim znanstvenim institutima u 2021. Ministarstva znanosti i obrazovanja iz veljače, srpnja i studenoga 2021. Prema navedenim odlukama sredstva su doznačena Institutu u tri obroka (ožujak, srpanj i studeni 2021.) za rashode za usluge u iznosu od 1.237.634,00 kn, naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 470.868,00 kn, ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 310.732,00 kn te rashode za materijal i energiju u iznosu od 25.944,00 kn.

Odredbama članka 59. Zakona o izvršavanju Državnoga proračuna za 2021. godinu (Narodne novine 135/20, 69/21 i 122/21) propisano je da korisnici na razini razdjela i glave organizacijske klasifikacije doznačavaju sredstva proračunskim i izvanproračunskim korisnicima, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te krajnjim korisnicima isključivo na temelju dospjelih obveza i obveza koje dopijevaju u roku od 30 dana od dana doznake sredstava, odnosno 90 dana od dana doznake sredstava.

Na zahtjev Ministarstva znanosti i obrazovanja, u svrhu doznake sredstava Institut je dostavio podatke vezano za ukupne obveze prema dobavljačima: dospjele i nepodmirene obveze na određeni dan te sve obveze koje dopijevaju do konca ožujka, lipnja i prosinca 2021. Podaci u Excel formatu sadržavaju naziv dobavljača, datum dospelja računa, iznos s porezom na dodanu vrijednost i svrhu plaćanja. Prema podacima koje je Institut dostavio nadležnom Ministarstvu vidljivo je da se radi i o obvezama za nabavu nefinancijske imovine (primjerice dron, klima uređaj), a navedeno Ministarstvo je u odlukama rasporedilo doznačena sredstva unutar rashoda poslovanja.

Prema podacima iz Izvještaja o приходima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 36.371.103,00 kn, što je 844.562,00 kn ili 2,4 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	19.447.070,00	20.494.855,00	105,4
2.	Materijalni rashodi	9.126.840,00	7.962.446,00	87,2
3.	Financijski rashodi	32.360,00	62.991,00	194,7
4.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	3.750.322,00	4.401.688,00	117,4
5.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	192.000,00	140.500,00	73,2
6.	Ostali rashodi	50.000,00	0,00	-
7.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.927.949,00	3.308.623,00	113,0
	Ukupni rashodi	35.526.541,00	36.371.103,00	102,4
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	33.482.535,00	38.656.906,00	115,5
	Višak prihoda	0,00	2.285.803,00	-
	Manjak prihoda	2.044.006,00	0,00	-

Vrijednosno najznačajniji su rashodi za zaposlene u iznosu od 20.494.855,00 kn, koji čine 56,3 % ukupnih rashoda. Značajni su materijalni rashodi u iznosu od 7.962.446,00 kn, koji čine 21,9 % ukupnih rashoda te pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 4.401.688,00 kn, koje čine 12,1 % ukupnih rashoda.

Rashodi za zaposlene u iznosu od 20.494.855,00 kn odnose se na brutoplaće u iznosu od 16.743.816,00 kn, doprinose na plaću u iznosu od 2.762.841,00 kn te ostale rashode za zaposlene (nagrade zaposlenicima za radne rezultate isplaćene iz vlastitih izvora, božićnice, regres za godišnji odmor, jubilarne nagrade, darove za djecu, otpremnine, naknade za bolest, invalidnost i smrtni slučaj, potpora za novorođeno dijete) u iznosu od 988.198,00 kn.

Obračun i isplata plaća, dodataka na plaću i drugih materijalnih prava zaposlenika obavljani su na temelju Zakona o plaćama u javnim službama (Narodne novine 27/01 i 39/09), Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14 – ispravak, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 – ispravak, 74/17, 122/17, 9/18, 57/18, 59/19, 79/19, 119/19, 50/20, 128/20, 141/20, 7/21, 26/21, 78/21, 138/21, 9/22, 31/22, 72/22, 82/22 i 99/22), Temeljnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 128/17, 47/18, 2/19, 123/19 i 66/20 – Dodatak II.), Kolektivnog ugovora za znanost i visoko obrazovanje (Narodne novine 9/19, 123/19 – Dodatak I. i 52/20 – izmjene Dodatka I.) te Pravilnika o radu Hrvatskog geološkog instituta iz listopada 2010. i Pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o radu Hrvatskog geološkog instituta iz travnja 2015., Pravilnika o stjecanju, korištenju i raspodjeli prihoda Instituta iz rujna 2003. te Pravilnika o nagradama i priznanjima Hrvatskog geološkog instituta iz listopada 2018.

Rashodi za zaposlene financirani su iz državnog proračuna u iznosu od 17.947.509,00 kn, prihoda za posebne namjene u iznosu od 903.886,00 kn, pomoći EU u iznosu od 876.875,00 kn, vlastitih prihoda u iznosu od 645.045,00 kn te ostalih pomoći u iznosu od 121.540,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, rashodi za zaposlene veći su za 1.047.785,00 kn ili 5,4 %, zbog povećanja osnovice za izračun plaće službenika i namještenika u javnim službama.

Materijalni rashodi u iznosu od 7.962.446,00 kn odnose se na rashode za usluge u iznosu od 4.295.933,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 2.080.473,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu od 1.077.136,00 kn, ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 380.664,00 kn te naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 128.240,00 kn.

Rashodi za usluge ostvareni su u iznosu od 4.295.933,00 kn i vrijednosno značajniji odnose se na ostale usluge u iznosu od 1.719.700,00 kn te intelektualne i osobne usluge u iznosu od 1.409.030,00 kn. U okviru ostalih usluga vrijednosno značajniji rashodi odnose se na usluge aviofoto izmjera u iznosu od 297.110,00 kn, usluge savjetovanja na području vođenja projekta u okviru programa Interreg Central Europe 2014. – 2020. u iznosu od 248.750,00 kn, usluge administriranja projekta „Obnova infrastrukture i nabava instrumenata u Hrvatskom geološkom institutu (GEOLAB) – izrada Zahtjeva za nadoknadu sredstava” u iznosu od 81.667,00 kn, usluge ispitivanja jezgri u okviru ISSAH projekta u iznosu od 62.500,00 kn, usluge standardne AMS analize datiranja u iznosu od 53.564,00 kn i usluge geofizičkih istraživanja metodom geoelektrične tomografije u okviru projekta MUHA sufinanciranog EU sredstvima kroz program Interreg Adrion u iznosu od 43.750,00 kn.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge ostvareni u iznosu od 1.409.030,00 kn odnose se na autorske honorare u iznosu od 1.058.114,00 kn, usluge agencije i studentskog servisa u iznosu od 268.426,00 kn, ostale intelektualne usluge u iznosu od 75.865,00 kn i geodetsko-katastarske usluge u iznosu od 6.625,00 kn. Autorski honorari ostvareni u iznosu od 1.058.114,00 kn odnose se na naknade za autorska djela, doprinose u realizaciji istraživačkih projekata i izvještaja o rezultatima istraživačkih projekata koja su zaposlenici i vanjski suradnici Instituta obavljali u okviru istraživačkih i znanstvenih projekata.

Naknade troškova zaposlenima ostvareni su u iznosu od 2.080.473,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na službena putovanja u iznosu od 1.174.911,00 kn (vrijednosno značajnije ostvareni su rashodi za dnevnice za službeni put u iznosu od 417.672,00 kn, naknade za smještaj na službenom putu u iznosu od 319.961,00 kn i dnevnice *per diem* u iznosu od 219.451,00 kn) te naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život u iznosu od 796.653,00 kn.

Rashodi za materijal i energiju ostvareni su u iznosu od 1.077.136,00 kn i odnose se najvećim dijelom na rashode za energiju u iznosu od 612.560,00 kn (vrijednosno značajniji su rashodi za toplanu u iznosu od 237.043,00 kn te motorni benzin i dizelsko gorivo u iznosu od 229.329,00 kn) i rashode za materijal i sirovine u iznosu od 192.256,00 kn (vrijednosno najznačajniji su rashodi za osnovni materijal i sirovine u iznosu od 141.253,00 kn).

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 62.991,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na negativne tečajne razlike u iznosu od 30.743,00 kn te bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 27.058,00 kn. Rashodi za negativne tečajne razlike najvećim dijelom ostvareni su zbog doznake sredstava partnerima na projektu i plaćanje dobavljačima u okviru projekta boDEREC-Central Europe koji se provodi u okviru programa Interreg Central Europe u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj (ERDF).

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 4.401.688,00 kn. Najvećim dijelom u iznosu od 4.045.352,00 kn odnose se na sredstva doznačena partnerima na projektu boDEREC-Central Europe koji se provodi u okviru programa Interreg Central Europe u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj (ERDF), gdje je Institut vodeći partner, a Vodovod i kanalizacija d.o.o. Split sudjeluje kao projektni partner.

Partneri na projektu su: Češko sveučilište životnih znanosti u Pragu, Javno poduzeće Vodovod Kanalizacija Snaga Ljubljana, Šlesko sveučilište Katowice, Sveučilište u Ljubljani, Šleski vodovod PLC, Tehničko sveučilište u Münchenu, Regionalna agencija za prevenciju, okoliš i energiju u Emilia-Romagni, Okrug za upravljanje slijevom rijeke, Centar za primijenjenu znanost i tehnologiju na Sveučilištu primijenjenih znanosti Dresden te Sveučilište prirodnih resursa i životnih znanosti Beč.

U okviru projekta boDEREC-CE Institut je kao vodeći partner projekta sudjelovao u brojnim projektnim aktivnostima koje uključuju organiziranje i vođenje projektnih sastanka i radionica, izradu tematskih i financijskih izvještaja na nacionalnoj i transnacionalnoj razini te provođenje terenskih istraživanja na pilot području slijeva izvora Jadra i Žrnovnice. Od terenskih istraživanja proveden je sustavni mjesečni hidrogeološki monitoring. Početkom godine postavljeni su kišomjeri i automatski mjerači na odabranim lokacijama unutar slijeva, dok su u listopadu i prosincu prikupljeni uzorci vode za analizu farmaceutika i proizvoda za osobnu njegu. Također, u prosincu 2021. u suradnji sa stručnjacima Instituta Ruđer Bošković prikupljeni su uzorci za analizu okolišnog DNA (eDNA).

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvarene su u iznosu od 140.500,00 kn i odnose se na stipendije i školarine. Način financiranja školarina za 2021. uređeni su Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i Statutom Hrvatskog geološkog instituta. Od 22. listopada 2022. na snazi je Zakon o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti kojim su, između ostalog, uređeni postupci zapošljavanja i napredovanje nastavnika, znanstvenika i suradnika te njihova prava i obveze, obavljanje znanstvene, umjetničke i stručne djelatnosti, potpora i financiranje ovih djelatnosti te nadzor.

Zaposlenici koji su primljeni na mjesto asistenta zaključuju ugovore o radu u kojem je, između ostalog, utvrđena obveza upisivanja i pohađanja doktorskog studija u skladu s planom razvoja karijere doktoranda te doktorski studij financira Institut i/ili HRZZ. Zaposlenici koji su zaposleni na radnom mjestu za koje je opisom radnog mjesta utvrđena viša razine školske sprema zaključuju ugovore o školarini u kojem je, između ostalog, utvrđen rok za završetak školovanja i stjecanja zvanja uz pravo produljenja školovanja nakon utvrđenog roka u iznimnim slučajevima (npr. duže bolovanje, rodiljni dopust i drugo) te obveza povrata ukupno uplaćenih novčanih sredstva Institutu u slučajevima neispunjavanja obveza po zaključenim ugovorima. U 2021. Institut je financirao školarine 12 zaposlenika Instituta, od čega je zaključeno šest ugovora o školarini i šest ugovora o radu. Institut vodi evidenciju zaposlenika kojima financira školarinu, vodi evidenciju o napretku školovanja, mentori podnose Znanstvenom vijeću izvješća o radu asistenata i poslijedoktorandi podnose izvješće o svom radu.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 3.308.623,00 kn. Odnose se na postrojenja i opremu u iznosu od 2.759.899,00 kn, prijevozna sredstva u iznosu od 343.316,00 kn i nematerijalnu proizvedenu imovinu (ulaganja u računalne programe) u iznosu od 205.408,00 kn.

U okviru rashoda za postrojenja i opremu vrijednosno značajniji rashodi odnose se na instrumente, uređaje i strojeve u iznosu od 1.932.445,00 kn te uredsku opremu i namještaj u iznosu od 746.027,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji rashodi za instrumente, uređaje i strojeve odnose se na nabavu geoloških dubinomjera u iznosu od 485.000,00 kn, nabavu terestičkog laserskog skenera i ostale opreme za skener u iznosu od 415.662,00 kn, nabavu letjelice bez posade – Multikopter i ostale opreme za letjelicu u iznosu od 249.765,00 kn, nabavu letjelice bez kamere (dron) u iznosu od 224.875,00 kn i nabavu hidroloških instrumenata u iznosu od 118.725,00 kn.

Rashodi za uredsku opremu i namještaj u iznosu od 746.027,00 kn odnose se na računala i računalnu opremu u iznosu od 692.988,00 kn i uredski namještaj u iznosu od 53.039,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi za uredsku opremu i namještaj odnose se na nabavu dvije radne stanice i ostale opreme za radne stanice u iznosu od 190.938,00 kn, nabavu dva računalna poslužitelja i ostalu opremu za poslužitelje u iznosu od 152.496,00 kn te na nabavu sedam prijenosnih računala i pomoćne opreme za prijenosna računala u iznosu od 74.350,00 kn.

Rashodi za prijevozna sredstva u iznosu od 343.316,00 kn odnose se na nabavu dva službena terenska vozila u iznosu od 339.577,00 kn i nabavu gumenog čamca u iznosu od 3.739,00 kn.

Rashodi za nematerijalnu proizvedenu imovinu ostvareni u iznosu od 205.408,00 kn odnose na ulaganja u računalne programe. Vrijednosno značajniji rashodi za ulaganje u računalne programe odnose se na nabavu računalnih programa Qinsy 9 i Qimera 2 u iznosu od 107.306,00 kn i nabavu računalnog programa Shapematrix 3D u iznosu od 66.840,00 kn.

Ukupni prihodi i primici za 2021. ostvareni su u iznosu od 38.656.906,00 kn, ukupni rashodi u iznosu od 36.371.103,00 kn, a višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 2.285.803,00 kn i najvećim dijelom odnosi se na neutrošena sredstva po EU projektima, pri čemu se vrijednosno najznačajniji neutrošeni iznos odnosi na projekt Strengthening research in the Croatian Geological Survey: Geoscience-Twinning to develop state-of-the-art subsurface modelling capability and scientific impact (Geo Twin) u iznosu od 1.368.457,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 26.440.503,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2021.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	14.061.994,00	12.928.981,00	91,9
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	3.149.233,00	3.149.233,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	3.810.099,00	3.714.824,00	97,5
1.3.	Postrojenja i oprema	3.406.142,00	4.835.003,00	141,9
1.4.	Prijevozna sredstva	633.897,00	754.681,00	119,1
1.5.	Druga nefinancijska imovina	3.062.623,00	475.240,00	15,5
2.	Financijska imovina	15.900.577,00	13.511.522,00	85,0
2.1.	Novčana sredstva	14.187.090,00	11.157.748,00	78,6
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	934.172,00	1.733.063,00	185,5
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	537.926,00	537.926,00	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	241.389,00	82.785,00	34,3
	Ukupno imovina	29.962.571,00	26.440.503,00	88,2
3.	Obveze	5.335.936,00	845.549,00	15,8
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	5.334.136,00	845.549,00	15,9
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	1.800,00	0,00	-
4.	Vlastiti izvori	24.626.635,00	25.594.954,00	103,9
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	29.962.571,00	26.440.503,00	88,2
	Izvanbilančni zapisi	120.000,00	673.000,00	560,8

Imovina se odnosi na financijsku imovinu u iznosu od 13.511.522,00 kn i nefinancijsku imovinu u iznosu od 12.928.981,00 kn. U okviru financijske imovine vrijednosno su najznačajnija novčana sredstva u iznosu od 11.157.748,00 kn. Vrijednosno značajnija nefinancijska imovina odnosi se na postrojenja i opremu u iznosu od 4.835.003,00 kn, građevinske objekte u iznosu od 3.714.824,00 kn i zemljište u iznosu od 3.149.233,00 kn. Koncem 2021. vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora manja je 3.522.068,00 kn ili 11,8 %, u odnosu na stanje početkom godine. Vrijednosno značajnije smanjena je vrijednost druge nefinancijske imovine u iznosu od 2.587.383,00 kn ili 84,5 % te vrijednost novčanih sredstava za 3.029.342,00 kn ili 21,4 %. Na smanjenje vrijednosti druge nefinancijske imovine najvećim dijelom utjecao je ispravak vrijednosti licenci za 2021. u iznosu od 2.659.637,00 kn.

Vrijednost zemljišta u iznosu od 3.149.233,00 kn odnosi se na zemljište u Zagrebu (Sachsova 2) ukupne površine 4 519 m². Građevinski objekti u iznosu od 3.714.824,00 kn odnose se na uredski objekt na navedenoj lokaciji u kojem Institut obavlja svoju djelatnost, u vrijednosti od 3.695.113,00 kn te na dva kontejnera u iznosu od 19.711,00 kn koji Institut koristi za čuvanje uzoraka. Za potrebe znanstvene djelatnosti (čuvanje uzoraka) Institut koristi poslovni prostor površine 696 m² na lokaciji u Zagrebu, Nova cesta 73/1 na temelju Ugovora o dodjeli nekretnine na korištenje koji je Institut zaključio s Ministarstvom državne imovine u veljači 2018. Ugovoreno je da Institut koristi navedeni poslovni prostor na neodređeno vrijeme, bez naknade uz obvezu plaćanja troškova korištenja zajedničkih uređaja i obavljanja zajedničkih usluga u zgradi te režijskih troškova.

U okviru postrojenja i opreme koja su iskazana u iznosu od 4.835.003,00 kn vrijednosno značajnija odnosi se na računala i računalnu opremu u iznosu od 3.420.147,00 kn, laboratorijsku opremu u iznosu od 662.828,00 kn te instrumente, uređaje i strojeve u iznosu od 540.348,00 kn.

Prijevozna sredstva u iznosu od 754.681,00 kn odnose se najvećim dijelom na 18 osobnih vozila u iznosu od 427.820,00 kn i terensko vozilo u iznosu od 193.428,00 kn.

Druga nefinancijska imovina iskazana u iznosu od 475.240,00 kn najvećim dijelom odnosi se na ulaganja u računalne programe u iznosu od 468.491,00 kn.

Financijska imovina iskazana u iznosu od 13.511.522,00 kn odnosi se na novčana sredstva u iznosu od 11.157.748,00 kn, depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 1.733.063,00 kn, vrijednosne papire, dionice i udjele u glavnici u iznosu od 537.926,00 kn te na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 82.785,00 kn.

Ukupna potraživanja koncem 2021. iznosila su 1.815.848,00 kn, a odnose se najvećim dijelom na ostala potraživanja u iznosu od 847.579,00 kn (od čega se na potraživanja za bolovanja odnosi 650.539,00 kn), jamčevne pologe u iznosu od 777.900,00 kn (za ozbiljnost ponude i uredno izvršenje posla) i potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga u iznosu od 82.785,00 kn.

Dospjela potraživanja u iznosu od 62.015,00 kn odnose se na potraživanja za prihode od pruženih usluga. Od dospjelih potraživanja do vremena obavljanja revizije (listopad 2022.) naplaćeno je 50.779,00 kn. Nenaplaćena su potraživanja od tri partnera u ukupnom iznosu od 11.236,00 kn.

Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici u iznosu od 537.926,00 kn odnose se na dionice jednog trgovačkog društva u iznosu od 379.200,00 kn te na obveznice Republike Hrvatske u iznosu od 158.726,00 kn za prodane stanove prema Zakonu o prodaji stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo (Narodne novine 43/92 – pročišćeni tekst, 69/92, 87/92, 25/93, 26/93, 48/93, 2/94, 44/94, 47/94, 58/95, 103/95, 11/96, 76/96, 111/96, 11/97, 103/97, 119/97, 68/98, 163/98, 22/99, 96/99, 120/00, 94/01 i 78/02).

Ukupne obveze na koncu 2021. iskazane su u iznosu od 845.549,00 kn, što je 4.490.387,00 kn ili 84,2 % manje u odnosu na početak godine. Ostale tekuće obveze znatno su smanjene u odnosu na stanje početkom godine kada su iznosile 5.043.728,00 kn. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na promjene u računovodstvenom evidentiranju primljenih sredstava EU pomoći prema uputi Evidentiranje ostvarenih sredstava pomoći od institucija i tijela EU i pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava u 2021. godini sukladno izmjenama i dopunama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koju je Ministarstvo financija donijelo 12. veljače 2021. Institut je primljena sredstva EU pomoći, koja su na 31. prosinca 2020. bila evidentirana kao predujam na osnovnom računu 23957 Obveze za EU predujmove, u 2021. priznao kao prihod zaduženjem osnovnog računa 23957 i odobrenjem odgovarajućeg računa prihoda od EU pomoći u iznosu od 4.112.001,00 kn.

Obveze se u cijelosti odnose na nedospjele obveze za rashode poslovanja, pri čemu su vrijednosno najznačajnije ostale tekuće obveze u iznosu od 477.247,00 kn. Odnose se najvećim dijelom na obveze prema Državnoj riznici za refundacije za naknade za plaće za bolovanje iznad 42 dana u iznosu od 246.026,00 kn i obveze za porez na dodanu vrijednost u iznosu od 230.886,00 kn.

Izvanbilančni zapisi iskazani u iznosu od 673.000,00 kn odnose se na radne sporove zbog podnesenih tužbi 45 zaposlenika za isplatu razlike plaće od 6,0 % (za razdoblje od prosinca 2015. do siječnja 2017.) na temelju Izmjena i dopuna Dodatka Sporazumu o osnovici za plaće u javnim službama od 26. listopada 2011. i Arbitražne odluke od 7. prosinca 2011. U odnosu na početno stanje izvanbilančni zapisi veći su za 553.000,00 kn ili 460,8 % zbog povećanja broja podnesenih tužbi zaposlenika za isplatu razlike plaće od 6,0 %.

Javna nabava

Planom nabave koji je Institut donio u prosincu 2020. planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti od 5.823.185,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Tijekom 2021. doneseno je osam izmjena i dopuna Plana nabave. Prema posljednjim izmjenama i dopunama iz listopada 2021., planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti od 7.397.568,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Plan nabave, izmjene i dopune Plana nabave te Registar ugovora javne nabave i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (EOJN RH) te je poveznica na navedenu stranicu objavljena na mrežnim stranicama Instituta.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2021. ukupna vrijednost nabave iznosila je 5.089.059,00 kn. Na temelju otvorenih postupaka javne nabave zaključeno je deset ugovora u vrijednosti od 1.919.792,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega devet ugovora za nabavu roba u vrijednosti od 1.682.104,00 kn i jedan ugovor za usluge u vrijednosti od 237.688,00 kn. Nabava roba i usluga procijenjene pojedinačne vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn (jednostavna nabava) iznosila je 2.820.146,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na usluge odnosi 2.382.980,00 kn, robe 412.491,00 kn te radove 24.675,00 kn. Jednostavna nabava koja je provedena u vezi s financiranjem iz EU fondova iznosila je 349.121,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na usluge odnosi 260.489,00 kn i robe 88.632,00 kn.

Odluka o provedbi postupaka javne nabave (dalje u tekstu: Odluka) donesena je u lipnju 2017., a dvije izmjene i dopune navedene Odluke donesene su u 2018. Navedenom Odlukom i njenim izmjenama i dopunama, u svrhu poštovanja osnovnih načela javne nabave te zakonitog, namjenskog i svrhovitog trošenja novčanih sredstava, uređuje se postupak koji prethodi stvaranju ugovornih odnosa za nabavu roba, radova i/ili usluga za koje u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi ne postoji obveza provedbe postupaka javne nabave. Prema Odluci te izmjenama i dopunama Odluke, nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti do 20.000,00 kn provodi se izdavanjem narudžbenice, odnosno zaključenjem ugovora s jednim ili više gospodarskih subjekata. Nabava roba, radova i/ili usluga procijenjene vrijednosti od 20.000,00 kn do 100.000,00 kn provodi se izdavanjem narudžbenice, odnosno zaključenjem ugovora s jednim gospodarskim subjektom. Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti od 100.000,00 kn do 200.000,00 kn te radova procijenjene vrijednosti od 100.000,00 kn do 500.000,00 kn provodi se pozivom na dostavu ponuda najmanje dva gospodarska subjekta (elektronički putem i/ili putem EOJN RH) uz iznimku da broj poziva na dostavu ponuda može biti manji, ovisno o prirodi predmeta nabave i razini tržišnog natjecanja. Na temelju pozivom prikupljenih ponuda, ovlaštene predstavnici za provedbu nabave, koje imenuju voditelji organizacijske jedinice, provode postupak otvaranja, pregledavanja i ocjenjivanja ponuda te se sastavlja zapisnik koji potpisuju ovlaštene predstavnici.

Na temelju zapisnika, voditelj organizacijske jedinice donosi odluku o odabiru te se na temelju odluke o odabiru zaključuje ugovor i/ili izdaje narudžbenica.

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 12. listopada 2022. do 6. ožujka 2023.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 97. – 107.
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19, 145/20 i 31/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu
3. Državni proračun Republike Hrvatske za 2021. godinu i projekcije za 2022. i 2023. godinu
4. Upute za izradu prijedloga Državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje 2021. – 2023.
5. Zakon o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97, 47/99, 35/08 i 127/19)
6. Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju
7. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
8. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu
9. Statut Hrvatskog geološkog instituta
10. Poslovnik o radu Upravnog vijeća Hrvatskog geološkog instituta (studeni 2010.)
11. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
12. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
13. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
14. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
15. Zakon o pravu na pristup informacijama

16. Pravilnik o postupanju i izvještavanju o nepravilnostima u upravljanju sredstvima institucija u javnom sektoru (Narodne novine 78/20)
17. Etički kodeks Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju
18. Zakon o plaćama u javnim službama
19. Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama
20. Kolektivni ugovor za znanost i visoko obrazovanje
21. Pravilnik o radu
22. Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu
23. Pravilnik o ustroju radnih mjesta (lipanj 2001. i rujanj 2002.)
24. Pravilnik o stjecanju, korištenju i raspodjeli prihoda Instituta
25. Pravilnik o nagradama i priznanjima Hrvatskog geološkog instituta
26. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
27. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20)
28. Odluka o provedbi postupaka jednostavne nabave
29. Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (Narodne novine 17/19 i 98/19)
30. Pravilnik o reviziji i otpisu knjižnične građe (Narodne novine 21/02)
31. Pravilnik o radu knjižnice Hrvatskog geološkog instituta (prosinac 2019.)
32. Uputa o priznavanju i mjerenju državne imovine
33. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12, 52/13 i 94/14)
34. Uputa o zatvaranju potraživanja od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i smanjenje obveze.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Instituta. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja (i/ili s podacima iz plana), u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Instituta. Provjerena je dokumentacija u vezi s planiranjem i izvršenjem plana, popisom imovine, izlaznim računima, ulaznim računima i postupcima javne nabave te druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Instituta i pribavljena obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje i javnu nabavu.

1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Zakona o fiskalnoj odgovornosti te odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru.

Prema odredbama članaka 5. i 6. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, svrha sustava unutarnjih kontrola je poboljšanje upravljanja radi postizanja općih ciljeva, kao što su obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, planovima, programima i postupcima, zaštita sredstava od gubitaka uzrokovanim lošim upravljanjem, neopravdanim trošenjem i korištenjem te zaštita od drugih oblika nepravilnosti, jačanje odgovornosti za uspješno ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola obuhvaća sve poslovne procese koji vode ostvarenju poslovnih ciljeva, a uspostavlja se u svim ustrojstvenim jedinicama koje u skladu s danim ovlastima i odgovornostima ostvaruju te ciljeve.

Odredbom članka 12. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, propisano je da odgovorna osoba institucije treba uspostaviti upravljanje rizicima kao cjeloviti proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika u odnosu na poslovne ciljeve te poduzimanja potrebnih mjera radi smanjenja rizika.

Ministarstvo financija donijelo je Smjernice za upravljanje rizicima u poslovanju institucija javnog sektora (svibanj 2017.) prema kojima je, između ostalog, određeno da su ministarstva i ostali korisnici proračuna razine razdjela državnog proračuna obvezni ustrojiti registar rizika, dok je za institucije iz nadležnosti ministarstava preporučeno ustrojavanje vlastitog registra rizika. Institut nije ustrojio registar rizika.

Državni ured za reviziju preporučuje ustrojavanje registra rizika u skladu sa Smjernicama za upravljanje rizicima u poslovanju institucija javnog sektora.

Odredbom članka 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru propisano je da odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva. Institut je donio većinu unutarnjih akata koji su potrebni za redovan rad Instituta. Institut nema pisana pravila kojima su uređeni uvjeti za korištenje poslovnih kreditnih kartica (koje su koristila 52 zaposlenika Instituta), uvjeti za korištenje službenih mobitela (39 službenih mobitela) i uvjeti za korištenje sredstava reprezentacije.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti pisana pravila kojima će biti uređeni uvjeti za korištenje poslovnih kreditnih kartica, službenih mobitela i sredstava reprezentacije.

2. Planiranje i izvršenje plana

2.1. Financijskim planom Instituta za 2021., iz prosinca 2020., planirani su ukupni prihodi i rashodi u iznosu od 29.027.247,00 kn.

Izvori financiranja su opći prihodi i primici u iznosu od 19.736.549,00 kn, prihodi od pomoći u iznosu od 5.683.868,00 kn (ostale pomoći u iznosu od 3.500.068,00 kn i pomoći EU u iznosu od 2.183.800,00 kn), vlastiti prihodi u iznosu od 2.805.000,00 kn te prihodi za posebne namjene u iznosu od 801.830,00 kn.

Vrijednosno značajnije planirana su sredstva za provedbu aktivnosti: Redovna djelatnost javnih instituta u iznosu od 16.862.773,00 kn, EU projekti javnih instituta (iz evidencijskih prihoda) u iznosu od 5.578.868,00 kn, Redovna djelatnost javnih instituta iz ostalih izvora u iznosu od 3.606.830,00 kn te Programsko financiranje javnih znanstvenih instituta u iznosu od 2.450.001,00 kn. Financijski plan usvojilo je Upravno vijeće Instituta.

Uputama za izradu prijedloga Državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje 2021. – 2023. Ministarstva financija iz rujna 2020. određeno je da se neutrošeni vlastiti prihodi te namjenski prihodi iskazuju na stavkama donos (za prijenos neutrošenih prihoda iz prethodne fiskalne godine) te odnos (za prijenos neutrošenih prihoda u sljedeću fiskalnu godinu). Pri izradi prijedloga financijskog plana proračunskog korisnika državnog proračuna, donos i odnos ne iskazuje se u okviru razreda 6 Prihodi poslovanja i razreda 7 Prihodi od prodaje nefinancijske imovine s obzirom na to da nije riječ o prihodima tekuće godine, nego se iskazuje posebno kao donos prihoda iz prethodnog razdoblja po izvorima. S obzirom na navedeno, plan prihoda i primitaka proračunskog korisnika državnog proračuna ne uključuje samo prihode i primitke tekuće godine nego i neutrošena vlastita i namjenska sredstva iz prethodne godine, kao i procijenjeni iznos prihoda koji će ostati neutrošen iz vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka u tekućoj godini. Koncem 2020. iskazana su novčana sredstva u iznosu od 11.157.748,00 kn.

Iako je imao neutrošena sredstva iz prethodnih razdoblja, Institut ih nije iskazao kao donos u prijedlogu financijskog plana za 2021., što nije u skladu s navedenom Uputom.

Institut je dostavio podatke o izvršenju financijskog plana po ekonomskoj klasifikaciji, bez podataka o programskim klasifikacijama i izvorima financiranja. Podaci o izvršenju financijskog plana istovjetni su podacima o ostvarenim rashodima evidentiranim u glavnoj knjizi i iskazanim u financijskim izvještajima, odnosno izvršenje financijskog plana ne prati se prema novčanom načelu. S obzirom na to da su podaci o izvršenju financijskog plana istovjetni podacima evidentiranim u glavnoj knjizi (glavna knjiga pruža podatke o izvorima financiranja, ali ne i o programskim klasifikacijama, omogućeno je praćenje po šiframa projekata i mjestima troška), praćenje izvršenja financijskog plana u odnosu na izvore financiranja i programsku klasifikaciju nije moguće.

Odredbom članka 2., stavka 3. Pravilnika o proračunskim klasifikacijama propisano je, između ostalog, da su proračun i proračunski korisnici dužni u procesima planiranja, izvršavanja, računovodstvenog evidentiranja i izvještavanja iskazivati prihode i primitke te rashode i izdatke prema proračunskim klasifikacijama u skladu s odredbama Zakona o proračunu i navedenog Pravilnika. Nadalje, odredbom članka 3. navedenog Pravilnika, propisano je da proračunske klasifikacije jesu: organizacijska, programska, funkcijska, ekonomska i lokacijska klasifikacija te izvori financiranja. Programska klasifikacija sadrži rashode i izdatke iskazane kroz aktivnosti i projekte, koji su povezani u programe temeljem zajedničkih ciljeva.

Prihodi su ostvareni u iznosu od 38.656.906,00 kn, što je 9.629.659,00 kn ili 33,2 % više od planiranog iznosa. Vrijednosno značajnije više od plana ostvarene su pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna koje su planirane u iznosu od 5.683.868,00 kn, a ostvarene u iznosu od 12.252.857,00 kn, što je 6.568.989,00 kn ili 115,6 % više od planiranih. Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada planirani su u iznosu od 801.830,00 kn, a ostvareni u iznosu od 2.980.331,00 kn, što je 2.178.501,00 kn ili 271,7 % više u odnosu na plan. Prema Izvješću o izvršenju rashodi su izvršeni u iznosu od 36.371.103,00 kn, što je 7.343.856,00 kn ili 25,3 % više od planiranog iznosa. Vrijednosno značajnije više od plana izvršeni su rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna koji su planirani u iznosu od 1.232.305,00 kn, a izvršeni u iznosu od 4.401.689,00 kn, što je 3.169.384,00 kn ili 257,2 % više od plana. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine planirani su u iznosu od 2.031.789,00 kn, a izvršeni su u iznosu od 3.308.623,00 kn, što je 1.276.834,00 kn ili 62,8 % više od plana. Materijalni rashodi planirani su u iznosu od 6.798.435,00 kn, a izvršeni u iznosu od 7.961.141,00 kn, što je 1.162.706,00 kn ili 17,1 % više u odnosu na plan.

Skreće se pozornost da je odredbama članaka 81. – 84. Zakona o proračunu (Narodne novine 144/21) koji je na snazi od 1. siječnja 2022. propisan sadržaj polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana proračunskog i izvanproračunskog korisnika. Izvješće o izvršenju financijskog plana nije dano na usvajanje Upravnom vijeću. Odredbama članka 21. Statuta Instituta određeno je, između ostalog, da Upravno vijeće vodi razvojnu, financijsku i poslovnu politiku Instituta.

Skreće se pozornost da je odredbom članka 33., stavka 3., točke 8 Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, koji je na snazi od 22. listopada 2022., propisano da Upravno vijeće, između ostalog, nadzire izvršenje financijskog plana te upravljanje financijskim sredstvima u skladu sa zakonom i statutom znanstvenog instituta.

Državni ured za reviziju nalaže planirati neutrošene vlastite i namjenske prihode i primitke u skladu s Uputom Ministarstva financija te preporučuje prema potrebi tijekom godine donositi izmjene i dopune, u cilju sastavljanja realnijeg financijskog plana Instituta. Nadalje, nalaže praćenje izvršenja financijskog plana uskladiti s odredbama Pravilnika o proračunskim klasifikacijama te preporučuje izvještaj o izvršenju financijskog plana podnositi Upravnom vijeću na usvajanje.

3. Računovodstveno poslovanje

3.1. Institut vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu.

– Poslovne knjige i financijski izvještaji

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 21.151.241,00 kn i u cijelosti su evidentirani na osnovnom računu unutar odjeljka 6711 – Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda poslovanja. Prema podacima evidentiranim u glavnoj knjizi, rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 443.266,00 kn financirani su prihodima iz državnog proračuna (izvor 11) te su prihodi u iznosu od 443.266,00 kn trebali biti evidentirani na računu 6712 – Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine. Financijskim planom Instituta za 2021. planirano je financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine prihodima iz izvora 11 Opći prihodi i primici u iznosu od 235.138,00 kn.

Odredbom članka 72., stavka 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da proračunski korisnici evidentiraju prihode koje ostvare iz proračuna na osnovnim računima unutar odjeljaka 6711 – Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda poslovanja, 6712 – Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine i 6714 – Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje izdataka za financijsku imovinu i otplatu zajmova. Navedeno je utjecalo na strukturu iskazanih prihoda iz državnog proračuna.

Državni ured za reviziju nalaže ostvarene prihode iz proračuna evidentirati na propisanim računima Računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Rashodi za nabavu sitnog inventara i auto guma u 2021. evidentirani su u glavnoj knjizi i iskazani u financijskim izvještajima u iznosu od 31.457,00 kn u okviru materijalnih rashoda. Od navedenog iznosa na rashode za auto gume odnosi se 26.382,00 kn, a na sitni inventar 5.075,00 kn. Sitni inventar i auto gume nisu evidentirani u okviru skupine računa nefinancijske imovine 04 – Sitni inventar i auto gume, što nije u skladu s Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Odredbama članka 27. navedenog Pravilnika propisano je da skupinu računa 04 – Sitni inventar i auto gume čine predmeti proizvedene nefinancijske imovine male vrijednosti koji se ne utroše jednokratnom upotrebom u procesu poslovanja. Sitni inventar i auto gume sastoje se od zaliha sitnog inventara i auto guma te sitnog inventara i auto guma u upotrebi, te se otpisuju jednokratno stavljanjem u uporabu ili kalkulatивно razmjerno trošenju. Sitni inventar i auto gume u upotrebi obvezno se zadržavaju u evidenciji i iskazuju u bilanci do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja. Nadalje, člankom 7. navedenog Pravilnika propisano je, između ostalog, da proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitička knjigovodstva dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim potrebnim podacima.

Državni ured za reviziju nalaže sitni inventar i auto gume evidentirati u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te nalaže ustrojiti pomoćne knjige navedene nefinancijske imovine u skladu s navedenim Pravilnikom.

Vrijednost dionica i udjela u glavnici koncem 2021. evidentirana je u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima u iznosu od 379.200,00 kn.

Odnose se na dionice trgovačkog društva koje je Institut upisao na temelju predstečajne nagodbe za podmirenje potraživanja. Trgovačko društvo je 2014. podmirilo svoju obvezu na način da je 0,15 % dionica prenijelo Institutu. Upisnicom iz travnja 2014. Institut je upisao 948 redovnih dionica na ime, s pravom glasa, nominalnog iznosa od 400,00 kn, što iznosi ukupno 379.200,00 kn. Prema Obavijesti o stanju računa na dan 31. prosinca 2021. Središnjeg klirinškog depozitarnog društva (dalje u tekstu: SKDD) Institut je vlasnik 948 dionica nominalnog iznosa od 180.120,00 kn te tržišne vrijednosti u iznosu od 101.436,00 kn.

Vrijednost dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava u financijskim izvještajima iskazana je po nominalnoj vrijednosti. Tržišna vrijednost dionica iskazana u obavijesti SKDD-a kn manja je za 277.764,00 kn od nominalne vrijednosti po kojoj su dionice evidentirane u poslovnim knjigama i iskazane u financijskim izvještajima Instituta. Za navedeni iznos u poslovnim knjigama na koncu 2021. više je evidentirana vrijednost dionica i udjela u glavnici tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora, odnosno više je iskazana vrijednost imovine u financijskim izvještajima.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske koju je donijelo Ministarstvo financija utvrđeno je da pristup i metodologija vrednovanja ovisi o tome može li se imovina vrednovati prema tržišnom principu ili ne.

Državni ured za reviziju preporučuje u poslovnim knjigama evidentirati te u financijskim izvještajima iskazati tržišnu vrijednost dionica i udjela u trgovačkim društvima prema podacima Središnjeg klirinškog depozitarnog društva radi realnog iskazivanja vrijednosti imovine.

Institut ima potraživanje od poslovne banke u stečaju u iznosu od 3.391.792,00 kn koje se odnosi na novčana sredstva oročena 1999. Prema očitovanju stečajne upraviteljice poslovne banke u stečaju iz rujna 2020., navedeno potraživanje je obrađeno i priznato na I. ispitnom ročištu održanom u prosincu 1999. te je Institut u V. višem isplatnom redu vjerovnika. Prema navedenom očitovanju ne može se procijeniti kada će započeti isplata vjerovnicima V. višeg isplatnog reda u kojem je Institut, s obzirom na to da još nije izvršena isplata vjerovnika III. višeg isplatnog reda. U očitovanju je navedeno da poslovna banka u stečaju poduzima sve zakonske mjere kako bi naplatila svoja potraživanja od dužnika, s obzirom da o tome ovisi dinamika isplate tražbina vjerovnicima banke.

Navedeno potraživanje Institut nije evidentirao u poslovnim knjigama ni iskazao u financijskim izvještajima. Prema obrazloženju Instituta, odgovorne osobe su 2001. odlučile da se navedeno potraživanje prijavljeno u stečajnu masu isknjiži iz poslovnih knjiga. Stečajni postupak do vremena obavljanja revizije (siječanj 2023.) nije okončan.

Odredbom članka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, propisano je da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti i istinitosti. Prema odredbi članka 27. Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja, nadležno tijelo otpisuje potraživanje prema dužniku pravnoj osobi koje se ne može naplatiti u stečajnom postupku, na temelju pravomoćnog rješenja o zaključenju stečajnog postupka nad pravnom osobom ili u postupku likvidacije na temelju pravomoćnog rješenja o brisanju pravne osobe iz sudskog registra.

Iz navedenog proizlazi da spomenuto potraživanje u iznosu od 3.391.792,00 kn Institut treba evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijski izvještajima jer do obavljanja revizije (siječanj 2023.) stečaj nije okončan.

Odredbama članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se ispravak vrijednosti potraživanja provodi na kraju godine uzimajući u obzir kašnjenje u naplati i pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom. Ako se s naplatom potraživanja kasni između jedne i tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 50,0 %, a iznad tri godine potraživanje se ispravlja po stopi od 100,0 %. Ako je nad dužnikom pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 75,0 %.

U potpunosti ispravljena potraživanja zadržavaju se u bilančnoj evidenciji sve do trenutka prestanka postojanja pravne osnove za njihovu naplatu.

Državni ured za reviziju nalaže potraživanje od poslovne banke u stečaju evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima na temelju vjerodostojnih isprava te obavljati ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Odredbama članka 10. Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (Narodne novine 17/19, 98/19 i 114/22) propisano je da su školske ustanove, visoka učilišta i javni znanstveni instituti dužni osnovati knjižnicu u sastavu tih ustanova, odnosno posebnim ugovorom s kojom drugom javnom knjižnicom visoka učilišta i javni znanstveni instituti mogu osigurati knjižnične usluge nužne za obavljanje nastavne i znanstvene djelatnosti, sukladno standardima navedenog Zakona.

Prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu iz kolovoza 1997. u okviru Geološke službe kao samostalna jedinica ustrojena je Biblioteka (Knjižnica). Prema Pravilniku o ustroju radnih mjesta iz lipnja 2001., radno mjesto bibliotekar (koji obavlja stručne poslove vođenja biblioteke) ustrojeno je u Stručnoj službi.

Institut je u veljači 2008. donio Pravilnik o radu knjižnice Hrvatskog geološkog instituta. Knjižnica je osnovana kao knjižnica u sastavu Instituta i djeluje u skladu s općim aktima Instituta. Prema namjeni i sadržaju knjižnog fonda te obavljanju poslova i zadataka, svrstava se u opće-znanstvene odnosno specijalne knjižnice s temeljnom svrhom unaprjeđenja i potpomaganja stručnog i znanstvenog rada u području geoznanosti i geološkog inženjerstva.

U ožujku 2020. Upravno vijeće imenovalo je Povjerenstvo za provođenje revizije fonda Knjižnice. Povjerenstvo je od 13. svibnja 2020. do 15. kolovoza 2021. izvršilo reviziju fonda Knjižnice Instituta. Prema Zapisniku Povjerenstva u knjizi inventara Knjižnice uvedeno je 4 436 svezaka knjiga i 27 745 sveščića časopisa, ukupno 32 181 jedinica. U posudbi kod korisnika evidentirano je 1 328 jedinica, od čega je 337 knjiga i 991 sveščić časopisa te je za otpis predloženo ukupno 4 303 sveščića časopisa. Odredbom članka 5. Pravilnika o reviziji i otpisu knjižnične građe propisano je da Povjerenstvo po obavljenoj reviziji predaje ravnatelju samostalne knjižnice, odnosno voditelju knjižnice u sastavu, zapisnik o reviziji, prijedlog o otpisu s popisom građe za otpis i prijedlog o načinu postupanja s otpisanom građom. Do vremena obavljanja revizije (siječanj 2023.) otpis knjižnične građe nije proveden u cijelosti.

U poslovnim knjigama Instituta u okviru dugotrajne imovine nije evidentirana vrijednost knjiga. Institut je nabavu knjiga u 2021. i u prethodnim godinama evidentirao u okviru materijalnih rashoda.

Prema odredbi članka 25., stavka 1. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da skupina računa 02 – Proizvedena dugotrajna imovina obuhvaća, između ostalog, knjige. Odredbom članka 25., stavka 4. navedenog Pravilnika propisano je da su knjige (u papirnatom obliku ili na elektronskim medijima), umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti predmeti koje muzeji, galerije, knjižnice i slične ustanove unutar općeg proračuna posjeduju i izlažu. Knjigama se smatraju i stručna, znanstvena i ostala izdanja koja se nabavljaju za potrebe stručnog i kontinuiranog obrazovanja i obavljanja djelatnosti. Kada se navedeni predmeti čuvaju pohranjeni i ne koriste u procesu pružanja usluga, evidentiraju se kao pohranjene knjige, umjetnička djela i slične vrijednosti u skupini računa 03 – Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti.

Ustanove koje obavljaju knjižničku djelatnost mogu knjižničku građu nabavljati putem kupnje, dara ili zamjene s drugim knjižnicama. Kada se knjige nabavljaju isključivo kao stručna literatura i ne služe za obavljanje knjižničke djelatnosti, evidentiraju se kao rashod poslovanja, na osnovnom računu 32212 – Literatura (publikacije, knjige, časopisi itd.). Knjige u knjižnicama predmeti su proizvedene dugotrajne imovine te se njihova vrijednost iskazuje prema trošku nabave (nabavnoj vrijednosti) odnosno procijenjenoj vrijednosti.

Odredbom članka 18., stavka 6. navedenog Pravilnika propisano je da trošak nabave (nabavnu vrijednost) nefinancijske imovine čini kupovna cijena uvećana za carine, nepovratne poreze, troškove prijevoza i sve druge troškove koji se mogu izravno dodati troškovima nabave i osposobljavanja za početak upotrebe.

Troškove koji se povezuju s nabavom knjiga, a na računu su iskazani u ukupnoj svoti, potrebno je razmjerno podijeliti prema vrijednosti predmeta na koju se odnose, kako bi se utvrdila nabavna vrijednost knjige. Ukupna vrijednost knjiga evidentiranih u inventarnoj knjizi Knjižnice treba odgovarati vrijednosti ukupno nabavljenih knjiga evidentiranih na odgovarajućem računu u glavnoj knjizi.

Prema odredbi članka 19., stavka 2. navedenog Pravilnika propisano je da se vrijednost knjiga u pravilu ne ispravlja.

Odredbom članka 14. navedenog Pravilnika propisano je da proračun i proračunski korisnici koji obavljaju knjižničku djelatnost popis knjižničke građe mogu obaviti u roku koji nije duži od roka za provođenje obvezne redovne revizije knjižničke građe utvrđenog posebnim podzakonskim aktom.

Prema odredbi članka 2. Pravilnika o reviziji i otpisu knjižničke građe propisano je da su knjižnice obvezne provoditi redovite revizije svojih fondova knjižničke građe periodično, ovisno o obimu knjižničke građe. Za fond do 50 000 jedinica obvezno je provođenje revizije svakih 6 godina.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi vrijednost knjiga, u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati utvrđenu vrijednost knjiga te obavljati popis i otpis knjiga u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Pravilnikom o reviziji i otpisu knjižničke građe.

Koncem 2021. u glavnoj knjizi Instituta su unutar osnovnog računa 12911 – Potraživanja za naknade koje se refundiraju evidentirana potraživanja od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO) za bolovanja u iznosu od 650.539,00 kn, a unutar osnovnog računa 23954 – Ostale nespomenute obveze evidentirana je obveza prema Državnoj riznici za bolovanja iznad 42 dana te na teret HZZO-a u iznosu od 246.026,00 kn. Razlika između navedenih potraživanja i obveza iznosi 404.513,00 kn. Tijekom 2021. zatvorena su navedena potraživanja u iznosu od 7.626,00 kn i obveze u iznosu od 3.594,00 kn.

Ministarstvo financija je 29. prosinca 2021. donijelo Uputu o zatvaranju potraživanja od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i smanjenje obveze prema Državnoj riznici nakon refundacije naknade plaća za bolovanje iznad 42 dana te ostala bolovanja na teret HZZO-a. U Uputi se navodi da je ona vjerodostojan dokument na osnovi kojeg ministarstva, razdjeli/glave i proračunski korisnici na dan 29. prosinca 2021. u svojim glavnim knjigama smanjuju potraživanja od HZZO-a po osnovi bolovanja iznad 42 dana i bolovanja za ozljede na radu i profesionalne bolesti kao i obvezu za povrat tih sredstava u Državnu riznicu. U prilogu navedene Upute naveden je popis proračunskih korisnika s iznosima refundacije naknade plaća za bolovanje iznad 42 dana i ostala bolovanja na teret HZZO-a te se prema analitičkim podacima na Hrvatski geološki institut odnosi 33.614,00 kn.

Prema Uputi, u poslovnim knjigama Instituta trebalo je evidentirati smanjenje potraživanja za bolovanja na osnovnom računu 12911 – Potraživanja za naknade koje se refundiraju uz istodobno smanjenje obveze za bolovanja na osnovnom računu 23958 – Obveze proračunskih korisnika za povrat u proračun u iznosu od 33.614,00 kn, što nije provedeno. S obzirom na navedeno, potraživanja na teret HZZO-a za bolovanja i obveza prema Državnoj riznici za bolovanja na teret HZZO-a zatvaraju se u istom iznosu te salda navedenih potraživanja i obveza na koncu godine trebaju biti istovjetna. Prema obrazloženju, Institut je u 2020. na osnovi dokumentacije HZZO-a zatvorio potraživanja i obveze za bolovanja na teret HZZO-a u iznosu od 33.614,00 kn.

Odredbama članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je, između ostalog, da su Računskim planom proračuna utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke, te da su računi razvrstani na: razrede, skupine, podskupine, odjeljke i osnovne račune. Obveza prema Državnoj riznici za bolovanja na teret HZZO-a evidentirana je na osnovnom računu 23954 – Ostale nespomenute obveze, a trebala je biti evidentirana na osnovnom računu 23958 – Obveze proračunskih korisnika za povrat u proračun.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti iznose potraživanja i obveza koja se odnose na refundacije za bolovanja iznad 42 dana te ostala bolovanja na teret HZZO-a. Nalaže zatvaranje navedenih potraživanja i obveza obavljati u skladu s Uputom Ministarstva financija te obveze prema Državnoj riznici za bolovanja na teret HZZO-a evidentirati na propisanom računu Računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskim planom.

Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Financijskoj agenciji te su objavljeni na mrežnim stranicama Instituta.

U okviru ukupnih prihoda u odnosu na prethodnu godinu vrijednosno značajnije povećane su pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 5.729.530,00 kn ili 87,8 % te prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 1.334.135,00 kn ili 81,0 %. U odnosu na prethodnu godinu prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrata po protestiranim jamstvima manji su za 2.409.080,00 kn ili 51,6 %.

Prema podacima u Bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2021., povećana je vrijednost postrojenja i opreme za 1.428.861,00 kn ili 41,9 % u odnosu na stanje iskazano na početku razdoblja. Vrijednost obveza u odnosu na stanje na početku godine smanjena je za 4.490.387,00 kn ili 84,2 %.

U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja ostvarenja pojedinih prihoda i rashoda u odnosu na izvještajno razdoblje prethodne godine. Odredbom članka 15. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2022., propisano je da je u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima potrebno navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine. Odredbom članka 16. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22), koji je stupio na snagu 24. ožujka 2022., na istovjetan način propisana je obveza navođenja razloga većih odstupanja. Skreće se pozornost da je odredbom članka 15. navedenog Pravilnika, između ostalog, propisano da je u Bilješkama uz Bilancu potrebno navesti podatke o vrijednosno značajnoj imovini i obvezama te objašnjenja o značajnim promjenama u stanju u odnosu na prethodno razdoblje.

Državni ured za reviziju nalaže u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju u odnosu na ostvarenje prethodne godine u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

4. Javna nabava

- 4.1. Planom nabave koji je Institut donio u prosincu 2020. planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti od 5.823.185,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Tijekom 2021. doneseno je osam izmjena i dopuna Plana nabave. Prema posljednjim izmjenama i dopunama iz listopada 2021., planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti od 7.397.568,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Institut je u lipnju 2017. donio Odluku o provedbi postupaka javne nabave (dalje u tekstu: Odluka), a dvije izmjene i dopune navedene Odluke donesene su u 2018. Navedenom Odlukom te izmjenom i dopunom Odluke uređen je postupak koji prethodi stvaranju ugovornih odnosa za nabavu roba, radova i/ili usluga za koje sukladno odredbama Zakona o javnoj nabavi ne postoji obveza provedbe postupaka javne nabave.

Nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti do 20.000,00 kn provodi se izdavanjem narudžbenice odnosno zaključenjem ugovora s jednim ili više gospodarskih subjekata. Nabava roba, radova i/ili usluga procijenjene vrijednosti od 20.000,00 kn do 100.000,00 kn provodi se izdavanjem narudžbenice odnosno zaključenjem ugovora s jednim gospodarskim subjektom. Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti od 100.000,00 kn do 200.000,00 kn te radova procijenjene vrijednosti od 100.000,00 kn do 500.000,00 kn provodi se pozivom na dostavu ponuda u pravilu dva gospodarska subjekta (elektroničkim putem i/ili putem EOJN RH). Iznimno, u određenim slučajevima, može biti manje od dva poziva, ovisno o prirodi predmeta nabave i razini tržišnog natjecanja. Na temelju pozivom prikupljenih ponuda, ovlašteni predstavnici za provedbu nabave, koje je imenovao voditelj organizacijske jedinice, provode postupak otvaranja, pregledavanja i ocjenjivanja ponuda te sastavljaju i potpisuju zapisnik. Na temelju zapisnika, voditelj organizacijske jedinice donosi odluku o odabiru te se na temelju odluke o odabiru zaključuje ugovor i/ili narudžbenica.

Navedenom Odlukom te izmjenom i dopunom Odluke, prag za nabavu roba, radova i usluga izravno, bez obveze prikupljanja ponuda i objave poziva na mrežnim stranicama, procijenjene vrijednosti do 100.000,00 kn previsoko je postavljen te ne omogućuje postizanje otvorene konkurencije u postupku nabave.

Prema odredbama članka 15. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22), pravila, uvjete i postupke jednostavne nabave utvrđuje naručitelj općim aktom, uzimajući u obzir načela javne nabave te omogućuje postizanje potpune i otvorene konkurentnosti postupaka nabave. Nadalje, odredbom članka 4. Zakona o javnoj nabavi utvrđeno je da je naručitelj u primjeni navedenog Zakona u odnosu na sve gospodarske subjekte obvezan poštivati načelo slobode kretanja robe, načelo slobode poslovnog nastana i načelo slobode pružanja usluge te načela koja iz toga proizlaze, kao što su načelo tržišnog natjecanja, načelo jednakog tretmana, načelo zabrane diskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo razmjernosti i načelo transparentnosti.

Nabava roba i usluga procijenjene pojedinačne vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn (jednostavna nabava) iznosila je 3.169.267,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na jednostavnu nabavu u vezi s financiranjem iz EU fondova odnosi 349.121,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Državni ured za reviziju preporučuje općim aktom odrediti niži prag vrijednosti za provedbu postupaka jednostavne nabave roba, radova i usluga bez prikupljanja ponuda te utvrditi slučajeve kada pri provedbi postupaka nabave postoji obveza objave poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama Instituta i/ili u EOJN RH, čime bi se pridonijelo postizanju veće transparentnosti provođenja postupaka javne nabave.

Institut u Očitovanju navodi da prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2021. te da je dio naloga i preporuka proveo već u 2022., a ostale naloge i preporuke provest će tijekom 2023.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Instituta za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće. Izraženo je uvjetno mišljenje. Revizijom za 2021. provjereno je je li Institut postupio prema nalogima danim u prošloj reviziji.

U tablici u nastavku navode se nalozi iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
1.	Računovodstveno poslovanje	2006.	Za potraživanja kojima je prošao rok dospijeća poduzimati prisilne mjere naplate.	-	provedeno
2.	Javna nabava	2006.	Postupke javne nabave za nabavu roba, radova i usluga te vođenje evidencija postupaka i zaključenih ugovora provoditi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi te poduzimati mjere za izvršenje obveza u ugovornom roku.	-	provedeno

*Institut nije bio obavezan dostaviti Plan provedbe naloga i preporuka nakon obavljene financijske revizije za 2006.

1.2. *Institut u Očitovanju navodi da prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2021.*